

Učí malé utečence, sami ještě studují

Ivan Blažek

Některé její starší spolužáci se za covidu starali o děti zdravotníků a záchranářů, ona se vydala na podobnou misi teď. Akorát nezbedové, které má na starosti, umí jen ukrajinsky a jejich maminky nezachraňují nemocné, ale stojí fronty na vízum nebo shánějí práci.

Hedvika Majerová z druhého ročníku Pedagogické fakulty Západočeské univerzity je jednou z desítek studentů a studentek, kteří začali vypomáhat na školách v takzvaných adaptačních skupinách pro děti ukrajinských uprchlíků.

Hedvika působí v plzeňské 31. základní škole a ty „nezbedy“ v úvodu článku by určitě škrtla. „Náhodou jsou hodní. A to, čím si prošli, na nich znát není, vůbec ne. Zakříknuté rozhodně neptusobí,“ konstatuje.

V téhle adaptační skupině je skoro dvacet dětí ve věku od šesti do dvanácti let. „To věkové rozpětí je docela síla. Důležité ale je, že se chtějí učit, hlavně ti starší,“ podotýká Majerová.

Jednou z ní bude učitelka německého jazyka, ale ukrajinsky ani rusky neumí. Nezdá se, že by to bylo na závalu. „Většinu pokynů už chápou. A když malým něco nejde, starší jim to vysvětlí,“ říká.

Většinu pokynů už chápou. A když malým něco nejde, starší jim to vysvětlí

Hedvika Majerová, studentka

A kdyby bylo nejhůř, je tady Natálka, ukrajinská asistentka. Školometná výchova se zde nepěstuje, děvka si sednou na zem, Hedvika mezi ně. „Je to uvolněnější než v lavicích,“ vysvětluje.

Dokud bude třeba

Co na to třeba Saša, který do Česka přijel ze západu Ukrajiny? „Dobrý.“ Máš tady kamarády? „Jo.“ Moc toho nenamluví, ale zdání klame. O chvíli

Foto PRÁVO – Ivan Blažek

Hedvika Majerová s dětmi z adaptační skupiny při jedné z plzeňských škol.

později už zdatně napovídá holčičce, která tápe v českých názvech měsíců.

Hedvika Majerová učí tuhle skupinku češtinu a matematiku dva dny v týdnu. „Mám výuku

naplánovanou tak, aby mi nezasažovala do rozvrhu na fakultě, uvidíme, jak to půjde ve

zkouškovém období. Nicméně chci být k dispozici, dokud to bude potřeba,“ dodává.

S adaptací malých uprchlíků na české prostředí pomáhá lidí víc, skupina funguje každý všední den od rána až do čtyř odpoledne.

„Po obědě se s dětmi většinou chodí ven,“ upřesňuje Zbyněk Rubáš, zástupce ředitelky zmíněné školy. Plná kapacita pětadvaceti míst nyní naplněná není. „Pomohlo nám otevření podobné skupiny na další škole,“ říká Rubáš.

Jen na plzeňské „pajdě“ se do databáze dobrovolníků přihlásilo na sto padesát zaměstnanců a studentů, kteří se ve spolupráci s radnicí zapojují do vedení adaptačních skupin, tlumočení nebo hlídání dětí.

Část škol se na fakultu obrací cíleně. „Nemají to jednoduché, některé jsou skutečně ve velmi složité situaci nejen vzhledem k ukrajinským dětem, ale i kvůli covidem způsobené vysoké absenci učitelů,“ upozorňuje prodávka Michaela Voltrová.

Třetina běženců v Česku zůstane, odhaduje asociace

Jindřich Ginter

Třetina uprchlíků, zejména žen a dětí, v Česku podle odhadů Asociace živých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP) zůstane.

„Je to šance trvale získat kvalifikované a relativně snadno zapojitelné pracovníky,“ řekl předseda asociace Josef Jaroš.

Podle konzultanta ze společ-

nosti PKF Apogeo Jana Rečnovského sice může příliv nových lidí dočasně omezit dostupnost zdravotní péče, ale na druhou stranu to také znamená nové zdravotní sestry a lékaře. Musí se ale pro jejich zapojení vytvořit podmínky.

„Stačilo by prozatím umožnit složení zkoušky v angličtině nebo ruštině a pro zkoušku v češtině nastavit reálnou lhů-

tu, například tři roky,“ míní Rečnovský.

Jazykovou bariéru nepovažují za nepřekročitelnou ani podnikatelé z oboru gastro. „Jazyková bariéra sice existuje, ale hosté jsou nyní vůči Ukrajincům vstřícnější, tak to jde,“ konstatoval Luboš Kastner, spoluvlastník firmy, kam patří pět velkých plzeňských restaurací a Červený Jelen v Praze.

Ukrajinci byli dosud z cizinců druhou nejsilnější pracovní silou v Česku hned po Slovácích.

Dělníci odjeli

Na konci loňska jich v ČR bylo podle Ředitelství služby cizinecké policie zaměstnáno téměř 197 tisíc. Většina z nich pracovala ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví, ob-

chodu a dopravě. Firmám teď zároveň chybí ukrajinskí dělníci.

Zpět na Ukrajinu odjelo na 50 000 lidí, v dřívější většině mužů, a dalších 100 tisíc nenastoupí během Velikonoc kvůli válce tak, jak se původně plánovalo. Jedná se například o mechaniky, svářeče či obsluhu CNC strojů. V těchto případech je ženy nezastoupí.

Zaměstnavatelé mohou k vyhledávání pracovníků mezi uprchlíky využívat platformu jobs4ua.cz, kterou vytvořila vládní agentura CzechInvest. „Přináší ukrajinským zájemcům záruku solidních a prověřených zaměstnavatelů. Platforma je také propojena s webem nasiukrajinci.cz,“ připomněla generální ředitelka AMSP ČR Eva Svobodová.

Vedle opasek či peněženek šijí teď i neprůstřelné vesty

Petr Kozelka

Když se jen pár set kilometrů odtud válčí, musí se něco udělat, i kdyby to mělo znamenat překopání celé prosperující dílny. Tak přemýšlel Ivan Petruv, šéf firmy Brašnářství Tlustý v pražských Vršovicích, když zavelel k přestavbě provozovny.

Vedle kožených opasek, kabel či peněženek se tu teď dnem i nocí šijí základní komponenty pro neprůstřelné vesty. Pod rukama ukrajinských žen vznikají výrobky, které snad pomohou zachránit životy jejich synům či manželům na frontě.

Patnáct hlav skloněných nad stroji ve vršovické dílně, patnáct příběhů o naději, smutku i odhodlání. Mladé dívky i ženy už

blízko důchodového věku neúnavně šijí tzv. obaly na balistické pláty. Pracují od rána do noci a jejich motivace je mimořádná.

„Přišli do Česka z Irpině a dalších rozbombardovaných měst. Jedna z holek má na frontě čerstvě dvacetiletého jediného syna. Každý den se bojí, aby to přežil. Tohle přece člověka nemůže nechat chladným,“ řekl Právu Petruv.

Improvizované neprůstřelné vesty tu vznikají v kooperaci se společností Post Bellum, která se až do vypuknutí války na Ukrajině zabývala dokumentováním moderních dějin. „Udělal obrovskou humanitární sbírku, sháněli i ochranné prostředky. A jednoho dne nás oslovili, zda bychom jim nebyli schopni

Foto Brašnářství Tlustý

Tak vypadá obal na neprůstřelnou vestu.

poskytnout šicí kapacitu naší dílny,“ popsal Petruv. „Požadavek pro nás byl jako blesk z čistého nebe, protože na to opravdu nejsme zařízení. Když je ale pár set kilometrů od nás válka, rozhodli jsme, že dává smysl se do toho vložit,“ rozhodl Petruv.

Šičky v brašnářství tak ušijí základní textilní obal, do kterého se potom vloží balistické pláty a podomácku vyrobená neprůstřelná vesta je na světě. Určena je pro členy ukrajinské teritoriální obrany.

„V té obraně jsou tátové od rodin, kteří se dostali do situace, že dostali pušku a mají bránit svou vlast proti Rusům. Ochrana našich vest je improvizovaná, ale může zachránit život,“ vysvětlil Petruv.

Šéf firmy měl jasno i v tom, že dá práci právě uprchlicím z Ukrajiny.

Sto za dva dny

„Předminulý čtvrtek jsme na sociální síti Facebook vyhlásili, že hledáme šičky, a v poledne už jsme to museli stáhnout, přihlásilo se nám asi 70 žen. Mohli jsme si tedy vybírat. Všechny, co jsou u nás, umějí velmi dobře šít, jsou tu švadleny, designérky nebo technoložka, které před válkou normálně pracovaly v ateliérech nebo fabrikách,“ popsal.

Sám Petruv přiznal, že první týden byl hodně dramatický, kromě šiček bylo potřeba sehnat i stroje a další vybavení, ale nyní už ukrajinské ženy dají dohromady sto „obalů“ za dva dny.

Zaměstnání si našlo už 12 600 uprchlíků

Pavel Cechl

Práci v Česku si od počátku válečného konfliktu na Ukrajině podle České správy sociálního zabezpečení našlo 12 600 uprchlíků.

Deset tisíc dalších se zaregistrovalo na Úřadu práce jakožto uchazeči o zaměstnání. O humanitární dávku si zažádalo 162 000 běženců, úředníci už 154 000 zpracovali, uvedl včera ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Humanitární dávka je určena na pořízení základních životních potřeb, běženci ji mohou dostat opakovaně – pokud si například nenajdou práci – až půl roku, tedy celkem šestkrát.

Podle Jurečky vstup uprchlíků na český trh práce je žádoucí z toho důvodu, aby mohli začít normální život, zároveň tím budou přispívat i do českého daňového systému. Vstup jim usnadnila nedávná legisla-

tivní změna, podle níž na základě speciálních víz, která získávají, mohou pracovat i bez povolení. Jejich zaměstnavatelé pak nemusejí prokazovat, že místo napřed nabízelí českému občanu nebo lidem s trvalým pobytem v Česku.

Ještě v dubnu systém jazykového vzdělávání

Podle Jurečky by v dubnu měl začít fungovat systém jazykového vzdělávání, který běžencům vstup na pracovní trh ještě usnadní. Pro běžence je podle něj k dispozici i 2400 míst u poskytovatelů sociálních služeb. Požádalo o ně však zatím jen několik desítek Ukrajinců, kteří tuto pomoc potřebují.

Celkem do Česka dorazilo okolo 300 000 uprchlíků z Ukrajiny, nadpoloviční většina však jsou děti. Osmdesát procent zbylých tvoří ženy.

Pro Ukrajinu se vydrazilo 28 milionů

Sumu 28 milionů korun na pomoc Ukrajině se podařilo vybrat na charitativní aukci, kterou uspořádala organizace Svobodu Ukrajině v pražském Rudolfínu.

Během ní se vydrazilo deset mimořádných předmětů, například podepsaný dres hokejové hvězdy Dominika Haška, limitovaná edice hodinek Prim, pistole CZ 75 Tobrúk od České zbrojovky či obraz mladé ženy od lvovské umělkyně Oleny Papky.

Jednou z položek byl budoucí víkendový pobyt v Kyjevě či Charkově v doprovodu majitele největších českých farem na Ukrajině a zakladatele iniciativy Svobodu Ukrajině Petra Krogmana.

Devadesát procent výtěžku poputuje na sbírkový účet velvyslanectví Ukrajiny v ČR, které peníze použije na nákup vybavení k obraně. Zbývajících deset procent půjde Charitě ČR, která na Ukrajině poskytuje humanitární pomoc.

Svobodu Ukrajíně

Ve hře zůstává ještě supersportovní automobil Lamborghini Murcielago LP640 v limitované edici Versace, který byl vyroben v počtu 20 kusů. Zájemci jej mohou pořídit za devět milionů korun, i z něj půjde většina výtěžku na ukrajinskou obranu a zbytek na humanitární pomoc.

Na cestu se s ní hasiči vydají ve čtvrtek z Hlučína na Opavsku, sdělila včera mluvčí hlúčinského hasičského útvaru Jana Urbancová. Podle ní materiál pochází ze sbírky, kterou vyhlásil Hasičský záchranný sbor ČR spolu se Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska na základě zájmu hasičů z Ukrajiny. Uvedená pomoc pro ukrajinské hasiče není první, kterou jim čestí kolegové

Hasiči i studenti

Čestí hasiči v tomto týdnu přepraví do Polska a na Slovensko humanitární pomoc pro ukrajinské hasiče a uprchlíky. Pomoc bude obsahovat hasič-

skou výstroj, jeden kus výškové techniky a zdravotnický materiál jako ochranné masky a obleky či respirátory.

Na cestu se s ní hasiči vydají ve čtvrtek z Hlučína na Opavsku, sdělila včera mluvčí hlúčinského hasičského útvaru Jana Urbancová. Podle ní materiál pochází ze sbírky, kterou vyhlásil Hasičský záchranný sbor ČR spolu se Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska na základě zájmu hasičů z Ukrajiny. Uvedená pomoc pro ukrajinské hasiče není první, kterou jim čestí kolegové

poskytli. V polovině března jim dopravili výškovou techniku, například automobilové plošiny a žebříky.

Kamion s humanitární pomocí za 1,2 milionu korun vyslaly včera na Ukrajinu Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT) a České vysoké učení technické (ČVUT). Pomoc je určena pro Národní univerzitu admirála Makarova pro stavbu lodí, která sídlí v městě Mykolajiv na jihu Ukrajiny a slouží jako humanitární centrum.

O pomoc v podobě potravin a léků pro tamní obyvatele požádal rektor mykolajivské univerzity z půlmilionového přístavního města, které týdný čelí ruské agresi a ostřelování.

VŠCHT i ČVUT, podobně jako další vysoké školy v Česku, už krátce po ruském útoku na Ukrajinu nabídly finanční podporu ukrajinským studentům a studentkám a poskytly také uprchlíkům ubytovací kapacity na kolejích. (tin, ČTK)